
Col·lecció MACBA

1395 Days without Red (2011)

Una pel·lícula d'Anri Sala en col·laboració amb Liria Bégéja

A partir d'un projecte de Šejla Kamerić i Anri Sala en col·laboració amb Ari Benjamin Meyers

Vídeo monocanal, color, so, 43 min 46 s
Ed. 2/8

Col·lecció MACBA. Fundació Museu d'Art Contemporani de Barcelona. Obra coproduïda per Artangel (Londres) i la Fundació Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA); Museum Boijmans Van Beuningen (Rotterdam) / amb el patrocini de Han Nefkens, H+F; Manchester International Festival / Whitworth Art Gallery (Manchester); Festival d'Automne (París); Arts Council England; European Cultural Foundation; Film Fund Sarajevo; Marian Goodman Gallery (Nova York) and Hauser & Wirth (Londres/Zuric). Adquisició 2010

1395 Days without Red és un projecte cinematogràfic de Šejla Kamerić i Anri Sala, en col·laboració amb Ari Benjamin Meyers. Creat, desenvolupat i filmat d'una manera conjunta, ha donat lloc a dues pel·lícules independents que es presenten, per primera vegada, simultàniament al Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA). Aquestes pel·lícules suposen una oportunitat única per veure com, partint d'uns mateixos materials, la lectura personal de cada artista i la seva manera de treballar, no sols els materials fílmics sinó també l'espai, vehiculen dues formes completament diferents d'entendre un mateix projecte.

1395 Days without Red aprofundeix en l'experiència del setge de Sarajevo, que va tenir lloc des del 5 d'abril de 1992 fins al 29 de febrer de 1996; un període en què, segons xifres de l'ONU, la població de la ciutat es va reduir de 435.000 a 300.000 habitants. Durant aquest temps unes 10.000 persones van ser assassinades i més de 56.000 van resultar ferides per les bales dels francotiradors i l'explosió de granades. Milers d'habitatges i edificis públics (incloent-hi la universitat i la biblioteca, que albergava més de dos milions de volums) van ser destruïts en un dels setges més llargs de la història d'Europa. Totes dues pel·lícules ens mostren el trauma que va suposar per als habitants de Sarajevo. *1395 Days without Red* planteja un viatge al passat des del present, a partir d'una sèrie de recorreguts diaris que recreen la ruta per l'«Avinguda dels Francotiradors» al Sarajevo actual. Un viatge temporal que parla de la universalitat de les emocions més enllà de la localització geogràfica i a través de la memòria col·lectiva d'una ciutat.

El setge de Sarajevo va durar 1.395 dies, durant els quals es va aconsellar als habitants de la ciutat que no portessin

colors brillants que poguessin alertar els francotiradors, emplaçats a les muntanyes que l'envolten.

1395 Days without Red entretéixeix els assajos diaris de l'Orquestra Filharmònica de Sarajevo amb el trajecte que realitza una instrumentista musical, interpretada per Maribel Verdú, que travessa la ciutat assetjada per dirigir-se a l'assaig. Mentre les dificultats de tempo interrompen l'execució del primer moviment de la simfonia *Patètica* de Txaikovski, l'avanç de la dona per la ciutat s'atura davant d'una successió de cruïlles que el setge ha convertit en autèntics paranys.

A cada cantonada, la dona s'atura, conté la respiració i es disposa a continuar. Després de cada encreuament, respira fondo i segueix caminant. Contenir la respiració, respirar fondo: una pauta temporal que es va confonent amb un murmur, una música taral·lejada que li dóna coratge per continuar. Avança per la música mentre travessa la ciutat. Avança per la ciutat mentre assaja la música mentalment.

Com una partitura en què dos instruments responguessin a diferents estímuls mantenint el mateix tempo, el taral·lejar de la dona i l'orquestra conflueixen en una sola música, una música de continuïtat i persistència davant l'adversitat.

A través de les seves pel·lícules, fotografies i instal·lacions, Anri Sala (Tirana, Albània, 1974) desenvolupa un treball en què les nocions d'espai, temps i so són elements claus que s'entrellacen per apropar-nos a fragments d'una realitat més complexa. El 1998 presenta *Intervista (Finding the Words)*, un videoassaig sobre la història recent d'Albània basat en una experiència personal. Sala hi explica com va descobrir un fragment de pel·lícula en una caixa vella de cartró. Aquesta pel·lícula va resultar ser un document del període en què la seva mare formava part de les joventuts del Partit Comunista i incloïa diverses imatges; entre d'altres, una entrevista per a la televisió en la qual el so s'havia perdut. Sala decideix reconstruir les parts d'àudio que faltaven amb l'ajuda d'un centre per a nens amb discapacitat auditiva. Aquesta obra suposa un viatge en què la història del règim comunista, els records de la seva mare i el viatge de Sala per trobar les paraules perdudes estan íntimament connectats.

En aquesta obra destaca la manera en què Anri Sala s'apropia de les eines de la narrativa fílmica. A través d'una història aparentment senzilla, situa l'espectador davant d'un escenari complex des d'una perspectiva sociopolítica i històrica. Amb l'elaboració de vídeos de tipus documental, que barregen materials de ficció amb fragments reals, l'artista recrea una sensació temporal i espacial estranya, en la qual l'espectador no sap on situar-se i que, de vegades, produeix una sensació de buit

i desorientació, una mena de «paisatges perduts» com els que es dibuixen a *Arena* (2001). Aquest vídeo recull imatges del ruïnós zoo de Tirana. Grups de gossos el recorren mentre s'escolten els sons d'animals salvatges. Durant l'època comunista en aquest zoo només hi havia fauna local, però a principis dels noranta s'hi van incorporar animals exòtics africans per equiparar-lo als zos europeus. Més endavant, durant la fallida de 1997 i les revoltes socials subsegüents, el zoo va quedar abandonat i la majoria dels animals van ser segrestats o eliminats. Només van sobreviure els més forts. El zoo és utilitzat com a exemple d'un espai al marge de la societat que esdevé un mirall de les circumstàncies polítiques.

Aquesta preocupació per l'espai, entesa com a reformulació política, és l'eix de *Dammi i Colori* (2003), en què es presenta la visió utòpica de l'alcalde de Tirana, Edi Rama, que va transformar radicalment la ciutat pintant les façanes dels edificis. Segons ell, el color tenia el poder de crear un sentiment de comunitat i pertinença, fins al punt que podia convertir Tirana en una ciutat que la gent escollís per viure-hi, i no un lloc on t'ha portat el destí.

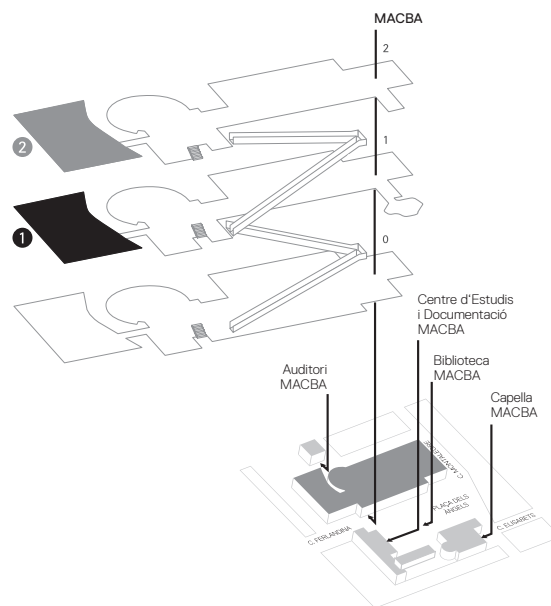
Més enllà del seu contingut polític, aquestes obres ajuden a contextualitzar la importància que Anri Sala dóna a l'espai, tant en les seves produccions més recents, que reexaminen la relació d'aquest amb la imatge i el so, com en la manera en què són presentades: la relació que s'estableix entre les obres i l'espai esdevé un element clau per entendre-les.

Un exemple d'aquesta relació entre so i espai és *Answer Me* (2008). La pel·lícula es va filmar a Teufelsberg, el centre de la intel·ligència americana a Berlín Oest durant la Guerra Freda, i mostra una de les cúpules geodèsiques de Buckminster Fuller, un espai abandonat amb un eco extraordinari que Sala aprofita per escenificar-hi una ruptura. L'estructura narrativa de la pel·lícula es basa en la ressonància (vibracions acústiques i freqüències sonores) de l'eco, que escenifica un trencament d'espai i temps: la veu de la dona dient «respon-me» sembla no arribar a l'home que toca els tambors, com si estiguessin fora de sincronia, condemnats a no entendre's.

En moltes de les obres d'Anri Sala, el so és un element estructural essencial. Això comporta un gran salt conceptual: l'artista no fa bandes sonores per a les seves pel·lícules, sinó pel·lícules de bandes sonores, que són cada vegada més musicals, menys narratives i tremendament abstractes. És el cas de *Long Sorrow* (2005), en la qual Sala convida el famós saxofonista de jazz Jemeel Moondoc a improvisar una peça mentre està penjat de la finestra de l'últim pis d'un edifici del nord-oest de Berlín, anomenat *Lange Jammer* (*Long Sorrow* en anglès)

pels seus habitants. La seva música és una resposta, i també n'és una extensió, a l'arquitectura d'aquesta «gran tristesa».

El concepte d'espai és, doncs, molt important en l'obra d'Anri Sala: no sols l'espai abstracte a què fan referència les seves pel·lícules, sinó també l'espai expositiu. El museu i la galeria esdevenen elements fonamentals de les seves presentacions, que es plantegen com a instal·lacions que no es poden entendre sense l'espai en què es mostren. En paraules del mateix artista, «arriba un moment en què ja no utilitzes l'espai per mostrar la teva obra, sinó que utilitzes la teva obra per alliberar l'espai».

- 2 *1.395 dies sense vermell*
Una pel·lícula de Šejla Kamerić
A partir d'un projecte de Šejla Kamerić i Anri Sala
en col·laboració amb Ari Benjamin Meyers
- 1 *1395 Days without Red*
Una pel·lícula d'Anri Sala en col·laboració amb Liria Bégéja
A partir d'un projecte de Šejla Kamerić i Anri Sala
en col·laboració amb Ari Benjamin Meyers

Amb el suport de:

Panasonic

CO